

вимагає дотримання основних засад педагогіки партнерства, які полягають у спілкуванні, взаємодії та співпраці між учителем, учнем і батьками. Суб'єкти такого процесу, об'єднані спільними цілями та прагненнями, є добровільними й зацікавленими спільниками, рівноправними учасниками освітнього процесу, відповідальними за результат.

Утілюючи ідеї педагогіки партнерства, вчителю необхідно використовувати в своїй роботі не тільки стандартні методи організації навчально-виховного процесу, але в більшій мірі виявляти ініціативу і будувати навчання і виховання таким чином, щоб дитина була постійно залучена до спільної діяльності.

Отже, гуманні взаємовідносини можуть будуватися на засадах педагогіки партнерства – спілкування, взаємодія та співпраця між суб'єктами педагогічного процесу, які об'єднані спільними цілями та прагненнями, є добровільними й зацікавленими спільниками, рівноправними учасниками освітнього процесу, відповідальними за результат.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бібік Н. М. Нова українська школа: поради для вчителя / Під заг. ред. Бібік Н. М. — К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. — 206 с.
2. Унгурян І. К. Формування гуманних взаємовідносин педагога та учня як складова педагогіки партнерства нової української школи / І. К. Унгурян // Духовність особистості: методологія, теорія і практика. 2017.— №4 (79) — С. 330-334.

Ганна Семікіна,

2 М курс факультет психолого-педагогічної освіти та мистецтв,
Науковий керівник: **Л. Г. Ярошук,**
кандидат педагогічних наук, доцент (БДПУ)

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ДО ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОЕКТНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ В НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНИЙ ПРОЦЕС ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Початок ХХІ століття – період активного створення нової системи освіти як у світовому просторі, так і в Україні, яка орієнтується на світові і європейські стандарти. Цей процес викликаний глобальною комунікацією, інтеграцією світових регіонів, прагненням етносів жити в єдиному цивілізованому просторі, що в свою чергу потребує таких необхідних і важливих якостей особистості, як комунікативна компетентність, здатність до безконфліктної міжособистісної взаємодії, толерантність, здатність до самостійного оволодіння знаннями й уміннями, до їх творчого використання.

Україна належить до багатонаціональних держав, і перед нею так само постає завдання підготовки молоді генерації до життя й конструктивної діяльності за умов історично зумовленого культурного розмаїття і зростаючої відкритості суспільства глобальному світові. Саме

вчитель початкової ланки освіти починає готувати молоде покоління українського народу до життя й ефективної взаємодії в умовах суспільства, позначеного поліетнічністю, поліконфесійністю, багатомовністю і назагал полікультурністю. Соціокультурно компетентний вчитель усвідомлює існування різноманітних культур, критично сприймає й оцінює можливості культурного діалогу та міжкультурних зв'язків, є з'єднувальною ланкою між учнями як представниками різних культур, підтримує в них прагнення до міжкультурного взаєморозуміння [4].

Аналіз наукових джерел засвідчив, що в психолого-педагогічній науці приділяється значна увага професійній підготовці майбутніх учителів, зокрема таким її аспектам, як: філософія освіти (І. Зязюн, В. Кремень, В. Огнев'юк); психологічні основи професійного становлення вчителя (О. Божович, О. Леонт'єв, С. Рубінштейн); формування педагогічної майстерності (А. Алексюк, М. Євтух, І. Зязюн, Л. Кондрашова, В. Паламарчук, М. Поташник, В. Семиченко, С. Сисоєва, В. Сухомлинський); готовність до педагогічної діяльності (Н. Кузьміна, В. Сластьонін, Л. Спірін). Концептуальні засади професійно-педагогічної підготовки учителів початкової школи розглядаються в дослідження О. Абдуллої, Т. Байбари, Н. Бібік, В. Бондаря, О. Дубасенюк, Л. Коваль, С. Мартиненко, О. Матвієнко, О. Пехоти, О. Савченко, С. Сисоєвої, Г. Тарасенко, Л. Хомич, Л. Хоружої та інших учених.

У зв'язку з новими метою та завданнями вищої школи відбувається структурна перебудова системи вищої освіти для надання їй гнучкості й варіативності. Згідно з метою і завданнями професійної освіти вчені виділяють основні шляхи оновлення її змісту: інтелектуалізація; уведення альтернативних, індивідуальних програм, підвищення ролі базової університетської освіти (удосконалення змісту, форм, методів навчання), посилення гуманітарних аспектів змісту професійної підготовки; удосконалення контролю її якості. Усе це спричинило якісну зміну освітніх послуг у вищій школі.

До провідних тенденцій сучасної професійної підготовки в європейських вищих закладах дослідники відносять:

– могутнє оснащення сучасними інформаційними технологіями, включення в систему Інтернет, розвиток дистанційної форми навчання студентів [2];

– університетизація вищої освіти, інтеграція вищих навчальних закладів, як вітчизняних, так і міжнародних, створення університетських комплексів; – перехід на освітні стандарти, наближені до світових вимог [1];

– значні зміни в освіті та умовах праці, що викликають нагальну потребу у навчанні протягом усього життя [2].

Формування готовності до майбутньої діяльності починається з постановки мети на основі потреб і мотивів (або усвідомлення людиною поставлених перед ним завдань), потім відбувається вироблення плану, установок, моделей, схем майбутніх дій. Нарешті здійснюється втілення з'явилася готовності в предметних діях, застосування певних засобів і способів діяльності, порівняння ходу діяльності і проміжних результатів зі стоїть метою і при необхідності внесення корективів. Очевидне схожість структури формування готовності до діяльності зі змістом і етапами самої

діяльності, в тому числі і професійної, дає підставу для висновку про те, що готовність – це первинне фундаментальне умова успішного виконання будь-якої, в тому числі і професійної, діяльності.

Готовність до професійної діяльності формується і підтримується в процесі професійного навчання за допомогою виконання вправ, вирішення спеціальних завдань та ін. Засобів, що забезпечують залучення знань, умінь і навичок для накопичення досвіду професійної діяльності.

Фахівці початкової освіти схиляються до того, що простої передачі знань недостатньо. Молодший школяр повинен досвідченим шляхом пізнавати все розмаїття світу. До того ж у цьому віці істотно змінюється спілкування з однолітками, в порівнянні з дошкільним, і стає визначальним фактором у дослідженні навколишнього світу. Саме серед однолітків розгортаються значущі для дітей відносини. Виховання в учнів почуття дружельності, готовності до толерантної взаємодії з однолітками можна вважати найважливішим фактором набуття досвіду спілкування, а також основи для формування культури спілкування з дітьми інших національностей або особливими потребами. Важливим напрямком діяльності вчителя початкових класів має стати забезпечення гуманістичного характеру взаємодії учнів [5].

Досягненню таких різних цілей допоможе використання вчителем технології проектного навчання у навчально-виховному процесі. Технологія окрім виконання освітньої мети допоможе укріпленню та згуртуванню класного колективу, оскільки передбачає спільне виконання школярами різних завдань, взаємодопомогу та підтримку.

У зв'язку з цим формуванню у майбутнього вчителя початкової школи компетентностей в області впровадження, використання технології проектного навчання у навчально-виховному процесі має стати обов'язковою частиною професійної підготовки.

Складність проблеми полягає в тому, що майбутній вчитель початкової школи повинен бути підготовлений до ефективної реалізації стратегічних цілей ряду освітніх галузей, що визначені стандартом: «Мови і література», «Математика», «Природознавство», «Суспільствознавство», «Здоров'я і фізична культура», «Технології», «Мистецтво» [3]. Актуальності набуває проблема визначення шляхів, які поліпшать професійну підготовку майбутніх учителів початкової школи з урахуванням особливостей кожної освітньої галузі, що обумовлюються метою і змістовними лініями.

На наш погляд, тільки організація навчання педагогічних кадрів відповідно до проектно технології, що відображає особливості педагогічних технологій шкільного навчального процесу, дозволить усунути протиріччя між професійною підготовкою майбутнього вчителя і потребою школи не в носіях готових знань для учнів, а в організаторів, координаторів творчої пізнавальної діяльності школярів.

Студентам можна пропонувати виконання як проектів з одного предмета, так і міждисциплінарних. У процесі отримання педагогічної професії і в ході проходження педагогічної практики майбутні вчителі повинні максимально наблизитися до своєї навчально-професійної діяльності до реального життя, усвідомити свою відповідальність і зіткнутися з проблемами, які необхідно навчитися вирішувати в подальшій

професійній діяльності.

Проведене експериментальне дослідження дозволило сформувати необхідні умови для підготовки майбутніх вчителів до застосування технології проектного навчання у навчально-виховному процесі початкової школи:

– включення всіх студентів у навчальний процес, відкритість до обміну думками та досвідом;

– створення комфортних умов для навчання з атмосферою інтелектуальної та емоційної підтримки;

– у процесі засвоєння дисциплін професійно-орієнтованої підготовки інформувати студентів про технологію проектного навчання;

– у процесі засвоєння дисциплін професійно-орієнтованої підготовки формувати у студентів методичні знання, практичні вміння і навички пов'язані зі застосуванням проектної технології;

– вироблення у студентів необхідності у постійному розвитку, самовдосконаленні, творчому пошуку.

ЛІТЕРАТУРА

1. Вульфсон Б. Л. Стратегія образования на Западе на пороге XXI века / Борис Львович Вульфсон. – М. : УРАО, 1999. – 208 с.

2. Глузман А. В. Да здравствует университет! / А.В. Глузман // Особенности современного высшего образования за рубежом (Англия, Бельгия, Франция, США, Израиль). – 2013. – № 2. – С. 54–60.

3. Державний стандарт початкової загальної освіти // Початкова школа. – 2011. – №7. – С. 1–18.

4. Матвієнко О.В. Підготовка майбутніх учителів до педагогічної взаємодії : монографія / Ольга Василівна Матвієнко. – К. : НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2009. – 384 с.

5. Ящук С. М. Проектна діяльність та її місце у професійній підготовці магістрів технологічної освіти / С. М. Ящук // Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Сер. : Педагогічні науки. – 2012. – Вип. 21. – С. 67–72.